

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci žalobkyně **Mgr. J. K.**, nar. x, zastoupené JUDr. RNDr. Jiřím Exnerem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5, proti žalovanému **Obecnímu úřadu Chyňava**, se sídlem Chyňava 39, PSČ 267 07, zastoupenému JUDr. Jaroslavem Kolářem, advokátem se sídlem 28. října 661, 263 01 Dobříš, o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu – nezařazení podání žalobkyně ze dne 30. 9. 2014 a ze dne 19. 12. 2014 do správního spisu žalovaného vedeného pod č. j. 339/2014,

t a k t o :

- I. **Žaloba se o d m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobkyni se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dodanou do datové schránky soudu dne 27. 3. 2015 domáhá toho, aby soud určil, že postup žalovaného, který nezařadil podání žalobkyně ze dne 30. 9. 2014 (uplatnění práv účastníka řízení) a ze dne 19. 12. 2014 (odvolání) do správního spisu žalovaného ve věci kácení dřevin na pozemcích p. č. x v k. ú. Malé Přílepy, obec Chyňava, vedeného pod č. j. 339/2014 a odvolání nevyřídil postupem podle ustanovení §§ 86-88 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je nezákonným zásahem, zakázal žalovanému v tomto zásahu pokračovat a přikázal mu tato podání včetně plné moci zástupce žalobkyně zařadit do správního spisu a dále ve vztahu k nim postupovat jako orgán prvního stupně podle správního řádu.

Žalobkyně uvedla, že dne 29. 9. 2014 zaznamenala při pravidelné podzimní návštěvě svého pozemku p. č. x v k. ú. Malé Přílepy, obci Chyňava, místní šetření ve věci kácení vzrostlých stromů mimo les na sousedním pozemku. Dne 30. 9. 2014 zástupce žalobkyně uplatnil elektronickým podáním s doloženou plnou mocí a uznávaným elektronickým podpisem zmocněnce, zaslaným žalovanému elektronicky aplikací hyperlinku podatelny obecního úřadu na internetových stránkách obce, práva žalobkyně jako účastníka řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 a § 28 odst. 1 správního řádu u žalovaného jako věcně a místně příslušného orgánu ochrany přírody. Na toto podání však nebylo jakkoliv reagováno. Dne 15. 12. 2014 pak při kontrolní návštěvě svých nemovitostí v obci Chyňava žalobkyně zjistila, že na sousedících pozemcích proběhlo částečné kácení historických dubů s průměrem pařezu přes 60 cm (tj. s obvodem nízkého kmene cca 2 metry). Když se dotázala sousedky, na jejíchž pozemcích byly uloženy špalvy z pokácených stromů, na důvod kácení, obdržela od ní dne 16. 12. 2014 kopii rozhodnutí

žalovaného ze dne 5. 10. 2014, č. j. 339/2014, s doložkou o nabytí právní moci dne 30. 10. 2014 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Protože žalobkyni nebylo toto rozhodnutí oznámeno, podala dne 19. 12. 2015 podle ustanovení § 84 správního řádu proti němu odvolání prostřednictvím žalovaného, a to jak elektronicky, tak listovní zásilkou, přičemž z opatrnosti své podání současně uplatnila i jako podnět k přezkumu podle ustanovení § 94 odst. 1 správního řádu. Ani na toto podání žalovaný ovšem nereagoval a proto se žalobkyně dne 29. 12. 2014 z důvodu hrozícího prodlení pro případ, že by v kácení mělo podle vydaného rozhodnutí pokračovat, obrátila obsahově shodným podáním též přímo na nadřízený Krajský úřad Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“) jako s podnětem k zahájení přezkumného řízení. Dne 24. 3. 2015 bylo žalobkyni (nikoli jejímu zástupci) doručeno rozhodnutí krajského úřadu ze dne 10. 3. 2015, č. j. 173405/2014/KUSK-Pt, kterým nadřízený orgán ve zkráceném přezkumném řízení rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a četné vady v řízení zrušil. V rozhodnutí krajský úřad mj. uvedl, že žalobkyně nebyla účastníkem řízení a že zástupce žalobkyně nemá ve spisu založenu plnou moc. S ohledem na to zástupce žalobkyně nahlédl u krajského úřadu do spisu a zjistil, že spis ani jedno z jeho podání neobsahuje a že krajský úřad rozhodoval výhradně na základě „záložního“ podnětu žalobkyně.

Žalobkyně bere na vědomí, že vadné rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno z úřední povinnosti, skutečností však zůstává, že úkonem žalobkyně bylo řádně zahájeno odvolací řízení, které dosud nebylo ukončeno, protože žalovaný jako orgán prvního stupně neplní své zákonné povinnosti, tj. ani věc neřešil autoremedurou (§ 87 nebo § 97 odst. 3 správního řádu), ani nepředložil spis spolu s odvoláním nadřízenému orgánu podle § 88 správního řádu. Protože v této fázi odvolacího řízení není orgán prvního stupně oprávněn jakkoli rozhodovat, nemůže žalobkyně uplatnit právo na ochranu před jeho nečinností podle § 80 správního řádu, ani se nemůže domáhat soudní ochrany žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s. Stávající omisivní postup žalovaného proto žalobkyně kvalifikuje jako nezákonný zásah, kterým je krácena na svém veřejném subjektivním právu na zákonný postup při výkonu vrchnostenské úřední činnosti (§ 2 správního řádu) a ústavně garantovaném právu, aby její věci byly orgánem veřejné moci vyřizovány ve spravedlivém procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny). Za počátek běhu dvouměsíční subjektivní lhůty, ve které je třeba žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podat, pak označuje žalobkyně den 24. 3. 2015, kdy její zástupce nahlédnutím do správního spisu u odvolacího orgánu zjistil, že jeho podání nejsou do spisu vedeného žalovaným zařazena.

Žalovaný se ve svém vyjádření omezil na konstatování, že žalobu považuje za nedůvodnou a odkázal na rozhodnutí krajského úřadu ze dne 10. 3. 2015, č. j. 173405/2014/KUSK-Pt (dále jen „rozhodnutí krajského úřadu“), v němž bylo konstatováno: „*V řízení ve věci povolení kácení dřevin zákon č. 114/1992 Sb. neumožňuje uplatnit práva sousedních vlastníků.*“ Navrhl proto, aby žaloba byla zamítnuta a žalovanému byla přiznána náhrada nákladů řízení.

Ve své replice žalobkyně namítla, že právní věta citovaná z rozhodnutí krajského úřadu je vytržena z kontextu. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 175/2014 Sb. (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) podle názoru žalobkyně neupravuje zvláštní procesní režim pro účastenství v řízení o povolení kácení dřevin a správní orgán je při takovém řízení v plném rozsahu vázán ustanoveními § 27 a § 28 správního řádu. I kdyby snad správní orgán dospěl k závěru, že žalobkyně není účastníkem řízení, protože to zvláštní zákon neumožňuje, nelze její podání ignorovat a nadále platí vyvratitelná domněnka upravená v ustanovení § 28 odst. 1 věty první správního řádu. Citovaná věta z odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu je nešťastně formulovaná a pro orgán prvního stupně poněkud

zavádějící. Žalobkyně se nicméně z kontextu rozhodnutí domnívá, že krajský úřad měl v úmyslu žalovaného poučit, vedle dalšího, též o skutečnosti, že v daném řízení nemůže být vlastník sousedního pozemku v postavení žadatele o povolení kácení. Závěr, že by byla *a priori* z řízení vyloučena účast dalších osob, předjímaná správním řádem v ustanovení § 27 odst. 2, žalobkyně odmítá.

Z předloženého správního spisu soud zjistil, že tento spis neobsahuje v rozporu s ustanovením § 17 odst. 1 věty poslední správního řádu spisový přehled a ani z něj nelze zjistit, kdy byly jednotlivé listiny do spisu založeny; došlá podání jsou nicméně opatřena razítka žalovaného s údajem, kdy měla žalovanému dojít. Správní spis sestává z listin seřazených následujícím způsobem:

Prvním podáním je žádost MUDr. V. L. o pokácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích ve vlastnictví obce Chyňava doplněná o náhled mapy katastrálního operátu a kopii vyrozumění o nabytí vlastnického práva k pozemku p. č. x a st. x s budovou č. e. x v k. ú. Malé Přílepy, jež měla žalovanému dojít dne 8. 9. 2014.

Následuje vyrozumění o zahájení řízení ze dne 12. 9. 2014 obsahující současně i pozvání na místní šetření konané dne 29. 9. 2014 v 9:30 hodin, jež bylo podle rozdělovníku adresováno žadatelce a starostovi obce Chyňava, jenž současně vystupoval jako oprávněná úřední osoba žalovaného.

Poté je založen stručný protokol o ústním jednání a místním šetření ze dne 29. 9. 2014 podepsaný žadatelkou a starostou vyjadřující souhlas žalovaného s pokácením „náletových“ dřevin a vysázením protierozivních keřů. O žalobkyni není v protokolu žádná zmínka.

Dále následuje rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2014, které (uvádějíc jinou žadatelku a vzájemně rozporné údaje o katastrálním území) kácení náletových dřevin povolilo a stanovilo podmínky kácení. Připojená doručenko dokládá doručení MUDr. L. dne 13. 10. 2014.

Teprve poté je ve spise založen výtisk emailu zástupce žalobkyně ze dne 30. 9. 2014 (dle razítka měl dojít 30. 9. 2015; email obsahuje podpis zástupce žalobkyně), který s odkazem na přílohu za žalobkyni uplatnil její účastnická práva. Příloha zmiňuje, že se žalobkyně dozvěděla o uskutečnění místního šetření ve věci kácení dřevin konaného bez její přítomnosti a že se považuje s ohledem na možnost dotčení jejích vlastnických práv za účastníka takového řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu. V této souvislosti uvádí, že pozemky sousedící s jejími pozemky jsou prudce svažité s nestabilním pedologickým a geologickým podložím, což se projevuje prokazatelnými průběžnými posuvy podložího eluvia a nasedajícího půdního pokryvu včetně narušování terénních úprav a drobných staveb spojených se zemí na jejím pozemku, přičemž stromy rostoucí v teritoriu se významně podílejí na zpevnění půdního podkladu a jejich odstranění by mohlo stabilitu přilehlých svahů a pozemku účastnice výrazně ohrozit. Přitom žalobkyně zdůraznila, že se jedná o stromy zdravé, které nikoho neohrožují a které formují místní přirozený mikroekosystém a místní krajinný ráz. Žalobkyně upozornila, že bez odborného posouzení nemá žalovaný dostatečné podklady pro rozhodnutí ve věci. Konečně uvedla, že žádá, aby bylo komunikováno s jejím zástupcem a požádala o zaslání kopie žádosti a kopie protokolu z místního šetření.

Dále je do spisu zařazeno odvolání žalobkyně (datováno 18. 12. 2014, dle razítka došlo 6. 1. 2015) proti rozhodnutí žalovaného s eventuálním podnětem k provedení přezkumného řízení, v němž žalobkyně brojí proti tomu, že byla v řízení opomenuta, věcně pak proti tomu, že žádost ani rozhodnutí neindividualizovaly dřeviny, o jejichž pokácení se jedná, že zastínění není důvodem kácení a že údaj o hrozbě vyvrácení je nepravdivý. Zmíněna je také otázka možné podjatosti, neboť starosta mohl jednat v zájmu obce zpeněžit předmětné dřeviny bez vynaložení

nákladů na jejich kácení. Přiložena je plná moc pro zástupce žalobkyně a barevné fotografie pařezů a dále dubových špalků na pozemku sousedky.

Poté je založen krátký přípis (předkládací zpráva) ze dne 7. 1. 2015 adresovaný krajskému úřadu. Jako poslední je založeno rozhodnutí krajského úřadu ze dne 10. 3. 2015 (s doložkou právní moci dne 23. 3. 2015), jímž bylo ve zkráceném přezkumném jednání zrušeno rozhodnutí žalovaného s tím, že účastníkem řízení je pouze obec Chyňava. V odůvodnění se konstatuje věcná nesprávnost rozhodnutí, vady žádosti (nedostatečná individualizace dřevin, nedoložení právního titulu ke kácení na cizích pozemcích) stejně jako vady a nesrozumitelnost výrokové části rozhodnutí. K žalobkyni je však (bez bližšího zdůvodnění) konstatováno, že není účastníkem řízení a její odvolání je proto nepřípustné a dále se konstatuje, že k podnětu nebyla přiložena plná moc, proto bude doručováno přímo žalobkyni a nikoliv jejímu zástupci.

Soud po ověření, že podanou žalobu je na místě považovat za včasnou, když ani žalovaný nevyvrací, že se žalobkyně s obsahem správního spisu mohla seznámit až dne 24. 3. 2015, tj. 3 dny před podáním žaloby, se zabýval přípustností žaloby z hlediska ustanovení § 85 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žalobkyně se mohla domáhat ochrany jinými prostředky.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřípustný.

Podle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Podle § 90 odst. 6 správního řádu odvolací správní orgán vydá rozhodnutí v odvolacím řízení ve lhůtách stanovených v § 71. Lhůta počíná běžet dnem předání spisu odvolacímu správnímu orgánu k rozhodnutí (§ 88).

Žalobkyně se nedomáhá jen určení nezákonnosti zásahu, žádá uložení konkrétních povinností žalovanému. Je tedy na místě provést test subsidiarity. Ustanovení § 85 s. ř. s. je nejen projevem zásady subsidiarity soudního přezkumu ve vztahu k prostředkům ochrany ve správním řízení, jak ji definuje ustanovení § 5 s. ř. s., nýbrž vyjadřuje i vnitřní hierarchii klasické triády správní žalob, ve které představuje žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu jakousi podpůrnou „záchrannou síť“ pro ty případy, kdy žalobce nemůže dosáhnout nápravy přednostně žalobou na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s. a po vydání rozhodnutí ve věci žalobou proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. (popř. i jinými odpovídajícími návrhy, např. podle § 101a s. ř. s.).

Z rozhodnutí krajského úřadu plyne, že odvolání žalobkyně se mu dostalo do rukou dne 31. 12. 2014, žalobkyně pak sama konstatuje, že v den 24. 3. 2015 (den, kdy jí bylo doručeno rozhodnutí krajského úřadu) nahlížela do spisu u krajského úřadu, takže jí muselo být zřejmé, že správní spis žalovaného byl krajskému úřadu již předložen a lhůta pro vydání rozhodnutí o jejím odvolání tedy již počala plynout. Mohla tak buď podat (po vyčerpání podnětu k opatření proti nečinnosti krajského úřadu ve smyslu § 80 správního řádu) žalobu na ochranu proti nečinnosti, jestliže nastalou procesní situaci hodnotí tak, že o jejím odvolání (např. právě v důsledku neúplnosti spisu předloženého žalovaným) nebylo dosud rozhodnuto, nebo přímo žalobu proti rozhodnutí krajského úřadu, pokud by s ohledem na jeho obsah dospěla k závěru, že její odvolání bylo tímto rozhodnutím fakticky zamítnuto jako nepřípustné podle § 92 odst. 1 správního řádu, třebaže samotný výrok o zamítnutí odvolání nehovoří (zde by pak soud mohl zkoumat, zda žalobkyně byla či nebyla účastníkem řízení, zda řízení bylo stíženo vadami, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí krajského úřadu aj.). Nebyl zde však již žádný prostor k podání žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu – ten zanikl v okamžiku, kdy žalovaný krajskému úřadu

(jemuž bylo již odvolání žalobkyně doručeno) předložil správní spis a tím se potenciálně otevřela žalobkyni obrana formou žaloby na ochranu proti nečinnosti.

Z uvedeného tedy vyplývá, že žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu je nepřipustná a jako takovou ji soud podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. odmítl.

Druhým výrokem tohoto usnesení bylo rozhodnuto o nákladech řízení, a to v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Protože podaná žaloba byla odmítnuta, soud podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o soudních poplatcích) současně rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč za podání žaloby, a to ve lhůtě plynoucí z ustanovení § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. září 2015

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková